

NATURPARKEN

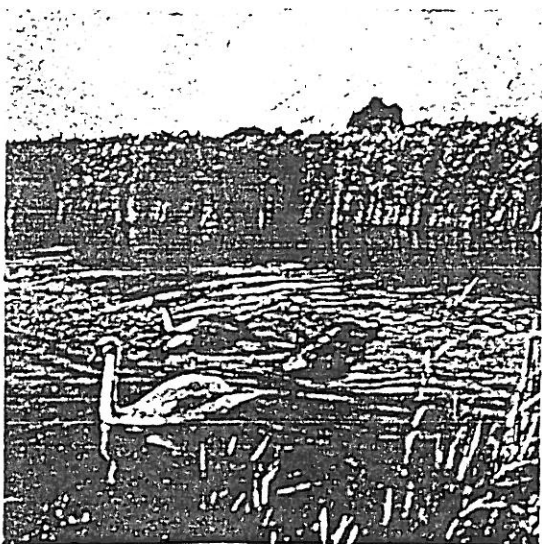
i

Utterslev Mose

Tegning af Sys Gaugin

Tekst af Michala Weis Benzon

Udsendt af
Stadsingeniørens Direktorat
Sommeren 1943

De store Arealer i Utterslev Mose er blevet til en Natur- og Folkepark i Ordets allerbedste Forstand; paa alle Maader er der sørget for, at Publikum befinder sig vel — til Børnene, som vil springe omkring og lege, er der indrettet Legepladser med Karruseller, Gitterræk, Sandkasser, Gynger og Vipper — til Ungdommen, der vil spille Fodbold og drive Sport, er der anlagt Fodboldbaner og tilgængelige Plæner, samtidig med at ældre Folk vil finde mange smaa fredelige Stier og rigelig med Bænke, hvor de kan sidde og solesig. Mellem Fodboldbaner og Legepladser, Plæner og Mosedamme slynger sig smukt anlagte Cykle- og Gangstier, som fører Publikum rundt i den kæmpemæssige Naturpark. Som den ligger i Dag, spænder Utterslev Mose over et Areal paa 200 ha eller 2.000.000 m².

Som en Sol, der sender sine Straaler ud til alle Sider, saaledes vil Folkeparken i Utterslev Mose en Gang med Tiden ligge og sende sine grønne Stier og Parkveje ud i alle Retninger; mange af disse „grønne Veje“ er allerede færdige, men nogle er dog endnu under Udførelse. Tilkørselsforholdene til Mosen vil, naar de endelige Plæner bliver færdige, være ganske enestaaende, idet man fra 7 forskellige Retninger vil kunne komme til Mosen gennem store, brede Parkveje eller ad smukke Cyklestier med Græsraletter og Træer langs Siderne.

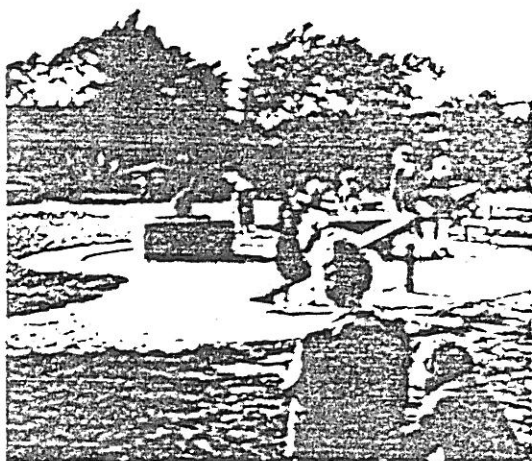
Fra den indre By kan man tage med Linie 10 (eller cykle ud ad Tagensvej) op til Grundtvigskirken. Nu kan man enten gaa ad den smukke Poppelalle, som gennem Bispebjerg Kirkegaard fører lige ned til Mosen, eller cykle ad den lille Cyklevej til højre for Kirkegaarden, den fører ogsaa lige derved.

- 2) Fra Østerbro og Nørrebro vil man engang i Fremtiden kunne cykle gennem Fælledparken, ad Klædebo Parkalle og gennem en Viadukt, der skal føres under Banegaardsterrænet, og videre ad Lersø Parkalle til Tuborgvej, og ad Bispebjerg Parkalle, der fører lige ned til Mosen.
- 1) Fra Hvidovre og Damhusø Kvarteret kan man køre ad de dejlige ny-anlagte Stier langs Damhusøen og Harrestrup Aa op til Slotsherrens Bro, nu skraat til højre over Slotsherrensvej og ad Aavendingen og Korsager Alle op til Frederikssundsvej, her et lille Stykke til højre og saa til venstre ad Astersvej lige ned til Sydspidsen af Mosen. Hertil kører man ogsaa med Linie 5 og staar af ved Hirsevej. Senere vil Korsager Alle blive ført igennem tværs over Søgaardens Jorder og saaledes blive sat i direkte Forbindelse med Mosestierne og den projekterede Parkvej til Hareskoven.
- 4) Fra Nørrebro og Frederikssundsvej kører man et Stykke ad Frederikssundsvej og drejer saa til højre ad Hyrdevangen, som med sit brede Parkbælte fører ned til Mosens sydøstlige Ende. Eller man kører med Linie 5 eller 8 og staar af ved Hyrdevangen. Paa Vejen til Mosen passerer man Brønshøjparken.
- 3) Fra den indre Lyngbyvej og Emdrup Kvarteret cykler man ad Lundehusvej, hvorfra der senere vil blive anlagt en kombineret Cykle- og Gangsti over til Gentofte Rende, der fører lige ned til Mosen. Foreløbig maa man fra Lundehusvej køre tværs over Tuborgvej og videre ad Emdrupvej og Grønnemose Alle.
- 1) Fra den ydre Lyngbyvej og Gentofte cykler man fra Sydspidsen af Gentofte Sø langs Gentofte Rende, her laa for faa Aar tilbage kun en lille stinkende Grøft, nu er der anlagt Græsrabatter langs Vandløbet beplantet med Træer og med Cykle- og Gangsti paa begge Sider. Anlægget fører under Slangstrupbanen og drejer derefter til højre under Frederiksborgvej og ud til Mosen.
- 2) Fra Gladsaxe og Mørkhøj fører en Cykle- og Gangsti gennem det smukke Terræn omkring Gyngemosen lige ned til Utterslev Mose, her er man i Gang med Jordarbejderne til den storslaaede Parkvej, som, naar den er færdig, vil føre Københavnerne lige ud til Hareskoven.

Og for nu at vise Københavnerne alle Herlighederne tager vi os en Tur hele Mosen rundt. Vi kører ud ad Frederiksborgvej enten paa Cykle eller med Linie 16 og bliver sat af ved Dunhammervej, som til venstre fører lige ned til Mosen. Her er allerede flere Ting at lægge Mærke til, for det første den elegante Maade, hvorpaa Cykle- og Gangstien er ført under Frederiksborgvej gennem en Tunnel. Saa kommer vi til Slusen, som regulerer Vandstanden i Mosen — hvis

Vandarealerne frembyder mange smukke Udsigter.

Fordelt i Parken findes 6 Legepladser, udstyret med Legeredskaber, Sandbassiner o. lign.

Slusen er aaben, og Vandet strømmer ud, er det et af de flotteste Vandfald, vi har i Storkøbenhavn; alle de københavnske Soer, undtagen Tivolisøen, faar deres Tillob fra Utterslev Mose, idet Vandet føres gennem den aabne Kanal til Emdrup Sø under Emdrupvej og derfra gennem Rørledninger ind til Peblingesøen. Vi gaar nu til venstre langs den brede Kanal, som er udgravet helt rundt om den nordlige Del af Mosen. Skrænterne ned mod Vandet er beplantet med vilde Roser og Tjorn, en smuk og praktisk Maade at forhindre Born i at færdes

paa Skraaningerne og falde i Vandet. Vi passerer nu en bred Automobilvej (Grønnemose Alle), som fører tværs over Mosen. Her kunde man i Sommeren 1939 se den store moderne Muddermaskine i Arbejde, til venstre for Vejen sugede den Mudder og Pladder op gennem store Jernrør, som derefter spydede det hele ud til højre for Vejen; Resultatet blev, som man ser, en klar og vandrig Mosedam mod Syd, og mod Nord en vidtstrakt Græsslette med Borde og Bænke og Fodboldbaner. Man fortsætter stadigvæk ad de smukke Stier langs Soens Bred, paa venstre Side af Vejen møder vi den lille Kunstnerkoloni, som er bleven anlagt herude, 21 nydelige Huse forsynet med Forhaver og Atelierer mod Nord.

Utterslev Mose var i gamle Dage, ligesom nu, et Tilholdssted for mange Fugle, ialt mener man at have konstateret 108 forskellige Fuglearter i det store Moseterræn. For at Fuglene kan leve deres uforstyrrede Tilværelse ude paa Reservaterne, er der nu hele Vejen rundt om Mosen gravet en lille Kanal mellem Bredden og Fugleørerne. Man er altsaa helt fri for Bolværk, Gitter og Forbudplakater, idet Mosebredden overalt fortsætter naturlig og ufarlig over i den lille Kanal, som om Sommeren bliver opfyldt af mange smukke vildevoksende Vand- og Sumpplanter. For Enden af Bispebjerg Parkalle kommer man til et nydeligt Anlæg bestaaende af tilgængelige Plæner og 2 fornøjelige Legepladser forsynet med Karruseller, Vipper og Sandkasser. Videre fortsætter det dobbelte Stianlæg forbi Bispebjerg Kirkegaard og de store Fodboldbaner ved Raadvadsvej—Engsvinget over til Horsebakken. Cyklisterne maa paa dette Sted køre til venstre ad Folevadsvej og saa til højre tværs over Anlægget til Engsvinget. Til højre for Horsebakken ligger Mosens eneste Parkeringsplads med Plads til 15 Biler. Man følger nu Stien langs Vejen kaldet Mosesvinget og kommer saa snart atter til en af de smaa Legepladser, som man møder saa mange af herude. Denne Gang bestaar den af en Balancebom, et Gitterræk og 3 solide Granitpæle til at kravle paa eller springe Buk over, en Bænk er stillet op til Mor og Bedste, og et lille Pilekrat mod Vest giver Læ for Blæsten. Vi fortsætter ad Mosesvinget og kommer saa til den gamle Gaard, Brønshøjholm, som ejede de omliggende Jorder, i det gamle Stue-

4

hus er der nu indrettet Toiletter og Drikkevandspost; og saa staar vi ved Brønshøj Kirkemose. De grønne Skrænter, som skraaner ned mod Kirkemosen, vil sikkert blive et særligt yndet Opholdssted for Publikum, da de vender Stik Syd og ligger lunt i Læ for nordlige og vestlige Vinde.

Lige ved Siden af ligger 2 store Fodboldbaner og endnu en af de smaa fornøjelige Legepladser. Vi gaar lidt til højre op ad den brede Automobilvej kaldet Hareskovvej. De smukke, gamle Træer hørte til Gaardens Vænge. Stedet, vi staar paa, er et af Moseparkens højeste Punkter, saa man kan glæde sig over en vid Udsigt over Enge og Mosedrag. Gaa et lille Stykke videre ud paa Cementbroen, hvorfra man ogsaa har Udsyn til begge Sider over Søer og Fugleøer. Vejen, man staar paa, er den nye projekterede Udfaldsvej fra København, Hareskovvej, som med sine brede Vejbaner og dobbelte Stianlæg skal føre Københavnerne gennem Gyngemosen og Smørmosen lige ud til Hareskoven. Ellers fortsætter vi stadig Syd om Mosen, lige til vi kommer til den sydvestlige Ende af Anlæget — en ualmindelig dejlig Plet med Sol og Bænke, Læ for vestlige Vinde og en vid Udsigt over Vandet. Gaar vi nu videre højre om Søen, kommer vi snart til et lille Stykke af Vestenceinten. Fra de store Volde, som omgiver Fæstningsgraven, er der en herlig Udsigt over de vidtstrakte Mosedrag; det bløde Græs paa de høje, grønne Skrænter er rart at sidde i, og ogsaa her er der Læ for vestlige Vinde. Og nu fortsætter man Turen ad Stierne langs Mosens Nordside tværs over den nye Hareskovvej, helt over til Søborg; Udsigten har skiftet Karakter, vi ser nu ind over Storbyen med dens mange røde Tage, der tegner deres Trekanten og Firkanten mod den blaa Himmel, dens høje Bebyggelse og de mange karakteristiske Taarne.

Og hvornaar er Mosearealerne saa smukkeste — om Morgenen tidlig, naar Taagerne endnu ikke har lettet over Kær og Damme, og hele det rige Fugleliv med Kvidren og Skræppen er ved at vaagne til en ny Dag — eller midt paa Dagen, hvor man Sommeren igennem altid kan finde en idyllisk Plet, hvor man kan slaa sig ned med en Bog eller et Sytøj og more sig over Børnene, der tumler omkring paa Legepladserne — eller mon ikke Aftenturen herud alligevel er den allersmukkeste,

Mosen ligger frit og aabent mod Vest, saaledes at Solnedgangen over Utterslev Mose næsten altid vil blive en Skønhedsaaftenbaring.

I Sommeren 1943, hvor man maa spare paa saavel Fodsaaler som Cyklegummi, og hvor alle Samfærdselsmidler er skaaret ned til det absolute Minimum, er det af uvurderlig Betydning for den stor-københavnske Befolkning, at Københavns Kommune har slaaet sine Porte op for dette storslaaede Fri-luftsareal.

En af de ti Boldbaner, der findes
i Utterslev Mose.